

STILLE TIJD

Thema: Gods werk door Jozua en de rechters

- Probeer iedere dag specifiek tijd te maken voor een ontmoeting met Jezus Christus door het lezen en overdenken van zijn Woord.
- Bid, praat met Jezus en maak een paar korte aantekeningen in je map over deze bijbelgedeelten.
- Schrijf op wat je aanspreekt, wat je opvalt, wat je mooi of moeilijk vindt of wat je duidelijk wordt.

- Dag 1 Jozua 3:1-17.
Overtocht over de Jordaan.
- Dag 2 Jozua 5:13-6:27.
Vernietiging van Jericho.
- Dag 3 Jozua 23:1-16.
Afscheidsrede van Jozua.
- Dag 4^{BS} Rechters (Richteren) 2:1-16.
Waarom God rechters aan Israël gaf.
- Dag 5 Rechters (Richteren) 7:1-25.
De rechter Gideon overvalt de Midjanieten.
- Dag 6 Rechters (Richteren) 16:1-31.
God bereikt zijn doel door Simsons dood.
- Dag 7 Ruth 1:14-18 en 2:5-23.
Ruths toewijding aan God en kennismaking met Boaz.
- Dag 8^{BS} Ruth 3:1-18 en 4:1-22.
Ruths huwelijksaanzoek en huwelijk met Boaz.
- Dag 9 1 Samuël 2:12-36.
Het wangedrag van de zonen van rechter Eli.
- Dag 10 1 Samuël 3:1-21.
Samuël geroepen.
- Denk na over Marcus 11:22-25. God hoort het gebed van mensen, die in hem geloven! Het is niet Gods bedoeling dat wij bergen gaan verplaatsen, maar dat wij durven om grote dingen vanuit Gods perspectief te vragen (vgl. 1 Johannes 5:14).
 - Bid elke dag voor iemand of iets specifiek en zie uit naar wat God doet (Psalm 5:4).

STUDIE

Thema: De geschiedenisboeken

Lees studie 10 goed door voor de volgende bijeenkomst. Heb je er vragen over, schrijf ze op en mail ze naar je kringleider, dan gaan wij samen op zoek naar de antwoorden.

BIJBELSTUDIE

Thema: Gods volk in de wereld

Als je wilt, kun je alvast de bijbelstudie voor de komende bijeenkomst voorbereiden door het bijbelgedeelte een keer te lezen. Gebruik hierbij de '5 stappen-methode' voor bijbelstudie. Het bijbelgedeelte is: **Rechters 2:1-3:4**. (Richteren).

MEMORISATIE

Motivatie.
Jezus kende bijbelgedeelten uit zijn hoofd (Lucas 4:4-13). Jij ook?
Leer het onderstaande vers uit je hoofd of leer dat vers uit de vertaling die jouw voorkeur heeft.

DE GESCHIEDENISBOEKEN

1 Korintiërs 10:6

Die gebeurtenissen
zijn een voorbeeld voor ons,
een waarschuwing dat we niet
naar het kwade moeten verlangen,
zoals zij.

1 Korintiërs 10:6 (GNB)

10. De geschiedenisboeken

De geschiedenisboeken in het Oude Testament zijn Jozua, Rechters (Richteren), Ruth, 1 & 2 Samuël, 1 & 2 Koningen, 1 & 2 Kronieken, Ezra, Nehemia en Ester. Hoe moet je een geschiedenisboek in het Oude Testament lezen en begrijpen? Wat is de blijvende betekenis en waarde van een historische gebeurtenis? Wat is Gods boodschap voor ons hierin?

A. De geschiedenisboeken in het Oude Testament

1. Het Oude en Nieuwe Testament vormen een eenheid!

De Bijbel kun je vergelijken met een lichaam. Elk bijbelboek is als een ledemaat van dat lichaam en moet je daarom zien als een deel van een geheel. De Bijbel legt ook zichzelf uit: het Nieuwe Testament is *de verdere openbaring, vervulling en uitleg* van het Oude Testament! Daarom moet het Oude Testament altijd in het licht van het Nieuwe Testament uitgelegd worden! Dus voor het uitleggen en begrijpen van elk boek in de Bijbel moet je niet alleen kijken naar de inhoud van dat boek zelf, maar ook naar de Bijbel als geheel!

2. Geschiedenis in de Bijbel heeft een 'heilig' karakter
'Geschiedenis' in de Bijbel is geschiedenis die 'apart gezet' is van de gewone geschiedenis in de wereld, omdat God Zelf de Maker van deze geschiedenis in de Bijbel is. De geschiedenis in de Bijbel is echt gebeurd, maar wijst ook naar een hogere werkelijkheid. De geschiedenis in het Oude Testament is geen gewone geschiedenis over het nationale volk Israël, maar het is de geschiedenis van Gods volk te midden van andere volken. God spreekt en handelt in de wereldgeschiedenis om zijn volk te verlossen en om zijn vijanden te oordelen. De geschiedenis in de Bijbel is dus 'verlossingsgeschiedenis' of 'heilsgeschiedenis', waarin God zijn verlossingsplan bekendmaakt en uitvoert.

3. Geschiedenis in de Bijbel heeft een 'profetisch' karakter

Geschiedenis in de Bijbel is 'profetie' (proclameren, verkondiging) van Gods woorden en daden met betrekking tot verlossing van zijn volk en het oordeel over zijn vijanden. Niet alleen de wetboeken en de profetische boeken, maar ook de geschiedenisboeken in de Bijbel *openbaren en verkondigen* wie God is en wat hij doet. Daarom noemt de Hebreeuwse Canon de geschiedenisboeken van Jozua tot 2 Koningen 'de vroegere profeten' en de profetische boeken van Jesaja tot Maleachi 'de latere profeten'. De profetische schrijvers van de geschiedenisboeken beschrijven de geschiedenis van Gods volk en beoordelen dan alle woorden en daden van mensen in het licht van God: "zij deden wat goed was in de ogen van God" of "zij deden wat kwaad was in de ogen van God".

B. Typologie: gebruik van beelden in de Bijbel

1. Wat zijn 'typen' (grondvormen) in de Bijbel?

Het Oude Testament bevat 'typen': gebeurtenissen, personen of zaken met karakteristieke kenmerken in de geschiedenis die later weer op een andere manier voorkomen. Typen zijn illustrerende modellen of beelden voor latere gebeurtenissen in Gods verlossingsgeschiedenis. Deze latere gebeurtenissen zijn dan de tegenbeelden of vervullingen van de typen.

Het Oude Testament bevat een herhalend patroon van Gods *herschepende, verlossende* en *herstellende* handelen m.b.t. zijn oudtestamentische volk, Israël. En het Nieuwe Testament bevat Gods uiteindelijke *herschepende, verlossende* en *herstellende* handelingen in en door Jezus Christus m.b.t. zijn nieuwtestamentische volk, de Kerk (Gemeente). Bepaalde zaken in de ceremoniële wet van het Oude Testament zijn typen of voorafschaduwen van de werkelijkheden in het Nieuwe Testament.

Hoewel de Bijbel 'typen' gebruikt, mag je niet aan elke willekeurige gebeurtenis, persoon of zaak in de Bijbel een typologische betekenis toeschrijven. Dit mag je alleen doen als een schrijver van een Bijbelboek een specifieke gebeurtenis, persoon of zaak als een type beschouwt.

2. De historische gebeurtenissen bevatten 'typen'

De gebeurtenissen van Gods volk in het Oude Testament hebben karakteristieke kenmerken die voorkomen in de gebeurtenissen van Gods volk in het Nieuwe Testament. Ze zijn, in zoverre de Bijbel dat zelf aangeeft, 'typen' voor het nieuwe leven in Jezus Christus. De gebeurtenissen in het Oude Testament wijzen vooruit naar het verlossingswerk van Jezus Christus, naar het begin van het nieuwe leven met Hem, naar het tot stand komen van Gods Koninkrijk, naar de tocht van de christen door het leven en naar de aanvang van het eeuwige leven op de nieuwe aarde. Daarom moet je, wanneer je de geschiedenisboeken in het Oude Testament leest, goed in gedachten houden dat zij de eerste fase van Gods verlossingsgeschiedenis zijn.

3. Het volk 'Israël' is een 'type' van Gods volk

De geschiedenisboeken in het Oude Testament kun je alleen goed begrijpen, wanneer je Gods volk in het Oude Testament (Israël) ziet als een 'type' of grondvorm voor Gods volk in het Nieuwe Testament (de Gemeente). 'Gods volk' in de Bijbel begint bij Abraham, inclusief de vreemdelingen die tot zijn huisgenoten hoorden (Genesis 17:7,10,26-27). Daarna groeide Gods volk uit tot alle gelovigen in Israël (Exodus 19:3-6) en de gelovigen uit andere volken die zich bij Israël aansloten (Jesaja 56:3-8). De uiteindelijke fase van Gods volk omsluit allen die in Christus geloven uit alle volken in de wereld (Efeziërs 2:11-22; 1 Petrus 2:4-5,9-10; Openbaring 5:9-10; 7:9). Het Oude Testament beschrijft de eerste fase van de verlossingsgeschiedenis van Gods volk en het Nieuwe Testament beschrijft de laatste fase. Beiden worden 'volk' (Deuteronomium 7:6; 1 Petrus 2:9) en 'gemeente' (Psalm 107:32 NBG; Matteüs 16:18 NBG) genoemd.

C. Drie beelden in het Oude Testament: schepping, exodus en terugkeer uit de ballingschap

We bekijken de drie belangrijkste typen (gebeurtenissen met karakteristieke kenmerken) in het Oude Testament: de schepping, de exodus en terugkeer uit de ballingschap.

1. De schepping

Voor 'de schepping' van de continenten wordt het beeld van het bedwingen van de chaos (d.w.z. de duisternis, woestheid en doodsheid van de oervloed zoals beschreven in Genesis 1:2), gebruikt. God heeft de onstuimige watermassa van de oceanen binnen grenzen aan banden gelegd (Genesis 1:9-10; Job 38:8-15). Hij heeft 'Rahab' en 'Leviathan' (twee mythische zeemonsters, symbolen voor een vijandige macht of een macht van chaos) omvergeworpen (Job 26:12; Psalm 89:10-11; Psalm 104:25-26. Lees ook Job 40:15-41:26).

2. De Exodus: symbool voor een nieuwe 'schepping'

Voor de uittocht (exodus) uit de slavernij in Egypte wordt het beeld van 'een nieuwe schepping' gebruikt. God herschept de situatie opnieuw voor zijn mensen. God heeft het water van de Rode Zee bedwongen en drooggelegd (Exodus 14:21-22) en dit wordt voorgesteld als een overwinning over Rahab (Jesaja 51:9-10) en Leviathan (Psalm 74:13-15). Ook het land Egypte wordt uitgebeeld als Rahab (Psalm 87:4; Jesaja 30:7) en de machtige Farao als het monster Leviathan die met haken uit de Nijl getrokken wordt (Ezechiël 29:3-5).

3. De terugkeer uit de ballingschap: symbool voor een nieuwe 'schepping' en een nieuwe 'exodus'

Voor de terugkeer uit de ballingschap uit Assyrië en Babylonië wordt ook het beeld van 'een nieuwe schepping' gebruikt. God herschept zijn volk (Jesaja 43:5-7). Ook het beeld van 'een nieuwe exodus' wordt gebruikt. God verlost zijn volk opnieuw uit de slavernij in Assyrië en Babylonië door hen door rivieren en woestijn terug te brengen. Ook hier wordt dit weer in beelden beschreven. De landen Assyrië en Babylonië, waar Israël en Juda in ballingschap naartoe gevoerd waren, worden respectievelijk uitgebeeld als 'Leviathan, de snelle slang' (de Tigris rivier) en 'Leviathan, de kronkelende slang' (de Eufraat rivier) (Jesaja 27:1).

Kijkend naar de lijn van de verschillende opeenvolgende gebeurtenissen in de verlossingsgeschiedenis, blijkt een patroon, waarin God steeds weer bepaalde handelingen herhaalt: scheppen, hen verlossen en voor hen situaties herstellen. *Deze drie 'beelden' van schepping, verlossing (exodus) en herstel (terugkeer) komen steeds terug in de Bijbel.* Maar de schrijvers van het Nieuwe Testament geloofden dat deze handelingen hun echte en uiteindelijke betekenis en vervulling (tegenbeeld) kregen in en door het verlossingswerk van Jezus Christus!

D. Het tegenbeeld in het Nieuwe Testament van de beelden in het Oude Testament

De relatie tussen het Oude Testament en het Nieuwe Testament is als volgt: 'In het Oude Testament ligt het Nieuwe Testament verborgen; in het Nieuwe Testament staat het Oude Testament geopenbaard' (Augustinus). In het Nieuwe Testament is het verlossingswerk van Jezus het 'tegenbeeld' (antitype) of de werkelijke vervulling van Gods machtige daden tijdens de historische gebeurtenissen in het Oude Testament. Het verlossingswerk van Jezus is het hoogtepunt van Gods machtige daden. De historische gebeurtenissen 'schepping', 'exodus' en 'terugkeer uit de ballingschap' in het Oude Testament kregen in het Nieuwe Testament dus een symbolische betekenis. *Ze zijn een beeld voor het echte verlossingswerk door Jezus Christus!*

1. De 'schepping': symbool voor de verlossing door Jezus

Tijdens de schepping deed God licht schijnen in de duisternis (beeld). En tijdens de verlossing doet God licht schijnen in de duistere harten, zodat we verlicht worden met de kennis over God (tegenbeeld) (2 Korintiërs 4:6). Alle mensen die in Christus zijn, zijn een nieuwe schepping (2 Korintiërs 5:17; Galaten 6:15). Door het verlossingswerk van Jezus zal God uiteindelijk een vernieuwde schepping maken: een nieuwe hemel en nieuwe aarde (Romeinen 8:19-21; Openbaring 21:5; 22:1-5; 2 Petrus 3:13).

2. De 'exodus': symbool voor de verlossing door Jezus

De exodus (beeld) symboliseert Jezus' uittocht uit Egypte (tegenbeeld). Matteüs beschouwt de kindertijd van Jezus als een herhaling van de vroegere ervaringen van het volk Israël toen zij naar Egypte trokken en er weer uittrokken (Matteüs 2:15; Hosea 11:1). Het beeld van de exodus symboliseert de redding van Gods volk in het Nieuwe Testament uit de slavernij van de zonde. De oudtestamentische profeten trachtten het tegenbeeld van dit beeld te achterhalen (1 Petrus 1:9-12). Het paaslam bij de exodus (beeld) (Exodus 12:5) symboliseert Jezus als Paaslam (tegenbeeld) (Johannes 1:29; 1 Petrus 1:19; 1 Korintiërs 5:7-8). Het paasfeest (beeld) symboliseert de kruisdood van Jezus Christus (tegenbeeld) (1 Korintiërs 5:7-8). De tocht door de Rode Zee (beeld) symboliseert het sterven samen met Christus in de doop met de Geest dat in het Nieuwe Testament uitgedrukt wordt door de doop met water (tegenbeeld) zodat we een nieuw leven kunnen leiden (1 Korintiërs 10:1-2). De tocht door de woestijn naar het Beloofde Land (beeld) symboliseert de christenen die op weg zijn naar de nieuwe hemel en aarde (tegenbeeld) (1 Korintiërs 10:3-12). Toch werd Gods volk tijdens de exodus in de woestijn ongelovig en ongehoorzaam. Daarom konden zij het Beloofde Land niet binnengaan (beeld). Als tegenbeeld worden wij opgeroepen om God serieus te nemen en te gehoorzamen, zodat we niet van God afvallen en de nieuwe hemel en aarde missen (Lees Hebrëëen 3:7-4:3).

3. De ‘terugkeer uit de ballingschap’: symbool voor de verlossing door Jezus

Het woord ‘het goede nieuws’ over de terugkeer uit de ballingschap (beeld) (Jesaja 40:9, 52:7; 61:1-2a) werd in het Nieuwe Testament ‘het evangelie’ (tegenbeeld) (Handelingen 13:32-33; Romeinen 10:15; 1 Korintiërs 15:1-4). De roepende stem: ‘Baan voor de HEER een weg door de woestijn’ voor de terugkeer van Gods volk uit de ballingschap (beeld) (Jesaja 40:3) kreeg in het Nieuwe Testament een symbolische betekenis toen Johannes de Doper in de woestijn mensen opriep zich voor te bereiden voor de komst van de Verlosser, Christus (tegenbeeld) (Marcus 1:1-5). De dienaar van de HEER, die Jakob naar God terug zou brengen, die Israël rond God zou verzamelen (beeld) (Jesaja 49:5-6), kreeg later een symbolische betekenis in Jezus (tegenbeeld), die Gods volk uit alle heidense volken op aarde verzamelt (Handelingen 13:46-48; 26:22b-23). Gods woorden, ‘Ik schep een nieuwe hemel en een nieuwe aarde’ (Jesaja 65:17-25; 66:22) is een beschrijving van de heropbouw van Jeruzalem en Gods volk na de terugkeer uit de ballingschap (beeld). Dit krijgt later een symbolische betekenis als de nieuwe hemel en aarde geschapen worden aan het eind van de geschiedenis (tegenbeeld) (2 Petrus 3:13; Openbaring 21:1). Dus alleen in het licht van het tegenbeeld (de werkelijkheid) in het Nieuwe Testament kun je de symbolische betekenis van het beeld (de schaduw) in het Oude Testament begrijpen (Kolossenzen 2:17; Hebreeën 10:1)! De oudtestamentische beelden: schepping, exodus en terugkeer uit de ballingschap gaan uiteindelijk volledig in vervulling met het verlossingswerk van Jezus Christus!

E. Het geschiedenisboek ‘Jozua’

Het geschiedenisboek Jozua bevat aaneensluitende verslagen van historische gebeurtenissen. De belangrijkste boodschap van dit boek is dat de historische gebeurtenissen met Gods volk vol betekenis zijn voor Gods verlossingsgeschiedenis. Alleen als je het boek leest in het licht van het Nieuwe Testament kun je deze boodschappen echt begrijpen.

1. Jezus Christus is de Verlosser, die uiteindelijk vervult wat in het boek Jozua geprofeteerd werd

De naam ‘Jozua’ betekent ‘de HEER (Hebreeuws: JaHWeH) is verlossing’. Het betekent dat de verlossing en het welzijn van Gods volk in het Oude Testament volkomen afhankelijk zijn van God. ‘Jozua’ betekent in het Hebreeuwse Oude Testament hetzelfde als ‘Jezus’ in het Griekse Nieuwe Testament. Niet Jozua (het beeld), maar Jezus (het tegenbeeld) zou de Verlosser van zijn volk zijn (Matteüs 1:21)!

In het licht van het Nieuwe Testament heeft Jozua Gods volk wel in het Beloofde Land gebracht, maar dat was maar ‘een schaduw’ (beeld) van ‘de werkelijkheid’ (tegenbeeld) die Jezus zou brengen. Jozua had Gods volk nog niet in de uiteindelijke ‘rust van God’ gebracht! ‘De overtocht over de Jordaan’ symboliseert de overtocht van Gods

nieuwtestamentische volk van de dood op aarde naar het leven bij God in de hemel en later op de nieuwe aarde (de uiteindelijke ‘rust van God’) (Hebreeën 4:8-11). Jezus brengt Gods volk (Israël in het Oude Testament en de Gemeente in het Nieuwe Testament) uiteindelijk in de ‘rust van God’ (1 Petrus 1:9-12). Mensen kunnen deze ‘rust van God’ alleen ingaan door geloof in het evangelie en door gehoorzaamheid aan God tijdens hun leven op aarde (Hebreeën 4:1-7). Niet Jozua, maar Jezus zou ‘de Bereider van hun redding’ zijn (Hebreeën 2:10). Wanneer wij christenen klaar zijn met ons werk op aarde, zullen we Gods rust in de hemel ingaan en uitrusten van ons werk (Openbaring 14:13).

2. De boeken Jozua en Handelingen: de overeenkomsten

Het boek Jozua vormt de brug tussen de vijf wetboeken en de rest van het Oude Testament, net zoals het boek Handelingen de brug vormt tussen de vier Evangelieën en de rest van het Nieuwe Testament. Er zijn grote overeenkomsten tussen Jozua en Handelingen. Het volk van God in het Oude en in het Nieuwe Testament was toen als het ware op de top van hun geestelijk leven en was daarom in staat grote dingen in Gods kracht te doen: Jozua krijgt de opdracht om het hele land in bezit te nemen, maar de apostelen krijgen de opdracht om de getuigen van Jezus te zijn tot de uiteinden van de aarde. Jozua wordt aangespoord om sterk en moedig te zijn, maar in Handelingen worden alle gelovigen met de Heilige Geest vervuld en ontfangen zij kracht om getuigen van Jezus Christus te zijn. In het boek Jozua verricht God wonderen, bv. de overtocht over de Jordaan en de val van Jericho, maar in Handelingen verricht God nog grotere wonderen, bv. genezing van zieken, opwekking van doden en de wereld in rep en roer brengen (Handelingen 17:6 HSV). In het boek Jozua breidde het volk van God zich uit over het hele land, maar in Handelingen breidde het volk van God zich uit over het hele Romeinse Rijk. De boodschap van het boek Jozua is dat God Zelf de strijd op aarde aanbindt en zijn volk in hun triomftocht leidt naar hun bestemming om het Beloofde Land in bezit te nemen. En de boodschap van het boek Handelingen is dat Jezus het werk dat Hij begon voortzette door zijn Geest, zijn Woord en zijn Gemeente (Handelingen 1:1; Hebreeën 1:1-2). En zo leidt Hij zijn volk naar hun bestemming: eerst naar de uiteinden van deze aarde (Matteüs 24:14; Handelingen 1:8; Romeinen 8:31) en dan naar de nieuwe aarde (2 Petrus 3:13). In het boek Jozua zegt Jozua over de grote verbondsbelofte, ‘de HEER, uw God, heeft geen van de beloften gebroken die Hij u heeft gedaan. Hij heeft ze alle gestand gedaan, Hij heeft er niet één gebroken’ (Jozua 21:45; 23:14)! En in Handelingen zegt Paulus, ‘God heeft de belofte, die aan de vaders geschied is, aan ons, de kinderen, vervuld door Jezus op te wekken’. En dit zal doorgaan totdat alle Joden en heidenen die bestemd zijn voor het eeuwige leven tot geloof gekomen zijn (Handelingen 13:32-33,48; vgl. Romeinen 11:11-12,25-27).